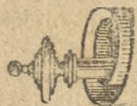

OPIEKUN KATOLICKI

N° 5.

dawniej „Gazeta Górnośląska.”

Rok XIV.

Bytom (Beuthen O/S.) dn. 19 stycznia 1887.

„Opiekun Katolicki” wychodzi co środę i sobotę.

Przedpłata kwartalna wynosi na poczetach jak i dla miejscowych 1 markę; w Austrii

z przesyłką 75 cent.; w Ameryce 1/2 dolara.

Listy nadsyłać należy franko pod adresem: Redakcyja lub Ekspedycyja „Opiekuna

Katolickiego” w Bytomiu (Beuthen O/S., Dyngosstrasse 27.

Za ogłoszenia płaci się od wiersza petytowego lub zajętego miejsca 20 fen.

Ogłoszenia przyjmuje Ekspedycyja w miejscu, jako też i w Wrocławiu Rudolf

Mosse oraz Haasestein & Vogler w Berlinie i Hamburgu. — W War-

szawie Rajchman i Frenkler, ulica Senatorska Nr. 18. — W Frankfurcie

n. M. Daube & Co. — W Paryżu i na całą Francją A. Sławiński Paris,

Rue Véseléy Nr. 3.

Rekopisma nadesłane Redakcyi nie zwracają się, lecz bywają niszczone.

**„Opiekuna Katolickiego”
można jeszcze zapisywać we
wszystkich urzędach pocztowych
i w agenturach naszych.
Na kwartał kosztuje tylko
1 markę.**

Bytom dn. 18 stycznia.

W parlamencie niemieckim, toczyły się od wtorku do piątku obrady nad wnioskiem wojskowym. Rząd chciał gotowego żołnierza liniowego, mieć zawsze pod bronią 468 tysięcy, czyli 41 tysięcy więcej niż dawniej, a do tego jeszcze 29 milionów marek. Żądał aby to parlament uchwalił na lat siedm.

Centrum tymczasem i postępowcy oraz inni chcieli rządowi dać żądane wojsko i pieniądze, ale tylko na trzy lata.

W ciągu tych obrad ks. Bismark przemawiał kilka razy, wykazywał stosunki Niemiec do ościennych państw, ale parlamentu całego przekonać nie mógł, a zwłaszcza posłowie nie mogli przyjść do przekonania, że uchwała konieczna na lat siedm potrzebna.

Przeciw mowom kanclerskim wystąpił dr. Windhorst i również w długich mowach wykazywał, że konieczności siedmioletnia nie widzi, a po trzech latach może się stosunki zmieniać i może się da narodowi ulżyć w tych ciężarach.

W Piątek przyszło do imiennego głosowania posłów, i z tych głosowało 183 za trzyleciem, 154 oddało głosy przeczące, 31 wcale nie głosowało.

Wtedy powstał książę Bismark i odczytał orędzie cesarskie *rozwiązując parlament*. Posłowie po wzniesionem trzykrotnym okrzyku na cesarza „niech żyje!” opuścili salę.

Orędziem więc cesarskim, został parlament niemiecki rozwiązany. — Nowe wybory odbędą się według rozporządzenia cesarskiego w poniedziałek dn. 21 lutego rb.

Odpowiedź

na zarzuty przeciwko Religii św.

Nie masz Boga.

Odpowiedź: A wiesz ty też to z pewnością? A któż stworzył niebo i ziemię, słońce, księżyc i gwiazdy, człowieka, świat cały? Czyż może wszystko to samo ze siebie powstało? Cożbyś powiedział o człowieku, któryby ci dom jaki ukazał i utrzymywał o nim, że on się sam zbudował? cożbyś pomyślał o nim, choćby tylko chciał twierdzić, że coś podobnego stać się może? — Nu, pomyślałbyś sobie zemnie żartuje — albo też, że jest szalonym półgłówkiem. I miałbyś słusność. Jeżeli zaś dom sam się zbudował nie może, jakoż tem mniej mogłyby cudowne stworzenia, które cały świat napelniają, same powstać ze siebie? Nie masz Boga?

A któż ci to powiedział? Bez wątpienia jeden z owych zaślepieńców, którzy to jeszcze nie

niemczyzna, bo służywał na wyprawach wojennych z Niemcami, poprzekreślał mowę polską ze sąsiednią narodowością; wysmiewali go też rajтары, ale on sobie nie z tego nie robił, bo był przytem bardzo dowcipny i pełen zapału.

Jak poszedł z obozu mój Ślązak, niewiadać go; z niecierpliwością książęta, a tymczasem żołnierze szemrali, co dalej robić. Książę Przemysław zaś rzekł do Konrada: Ja ich tu zatrudnię; będziemy na tem miejscu stawiali zamek. Wybornie krzyknie Konrad; opatrzymy go i z niego możemy robić wycieczki do Ślązka.

Wojska było kilkanaście tysięcy różnej zbiieraniny, lasy w pobliżności Głogowa także duże, rozleciało się wojsko po okolicy za materiałami, z jednej strony wozili belki, z drugiej gonty, z trzeciej kamienie i żywność dla wojska. Książę Przemysław nakreślił plan laską na ziemi; stawiają zamek drewniany.

Tymczasem gdy już baszty i wieża była gotowa nad spodziewanie przychodzi postaniec Ślązak. Bełkocze: by tam, powtarza księciu Przemysławowi, by tam by tam — książę się dorozumiewał, że był tam na Lignicy; poseł pokazuje co mu się stało. Oto jak wcisnął się na Lignicę, poznali go kamradzi że to wojak werbowany za pieniądze, przysłano do księcia Konrada, wnet złapali go i urzucili mu kasek języka, aby miał znak na wieki, że swoich odstępywać nie trzeba. Węc książę Przemysław jak powoli się dowiedział od niego jakie wojsko na Lignicy rzekł w zapale: Ja im dam by tam, tutaj jest by tam, i od tego czasu nazwali ów zamek Bytom. Z tego zamku najeżdżał Przemysław Bolesława Łysego i tak długo trapił nieboraka, aż go pojмали żołnierze,

dojrżeli oczami, a z tego wnioskuje, że Boga nie masz. A czyż to w samej rzeczy nie masz innych istot nad te, które możemy widzieć, słyszeć, wąchać, namacać? Twoja myśl, to jest, twoja dusza, która myśli, czyż nie istnieje? Ona tak pewno istnieje, ty tak głęboko i stanowczo o jej istnieniu jesteś przekonany, iżby rozumowanie całego świata nie potrafiło cię o tem przekonać, że ona nie istnieje. A przecież, czyś kiedy myśł twoją, duszę twoją, która w tobie myśł, widział, słyszał, namacał?

Otoż widzisz, jak śmieszna jest twierdzić: „Nie masz Boga, bo go nie widzę.”

Bóg jest duchem czystym, to jest, jest istotą, którą nie zmysłami ciała, ale tylko władzami duszy dociekać i pojmować możemy. Dusza zaś nasza jest także duchem. Bóg ją stworzył na obraz i podobieństwo swoje.

Wiesz niesie, co następuje: w przeszłym wieku, kiedy to zaprzeczanie Boga czyli bezbożność była chlebem powszednim, objadował raz mąż pewien dowcipny z kilkoma tak zwanymi filozofami; ci mówili o Bogu, i twierdzili, że Boga nie masz; on zaś milczał. Nakoniec pytają go się o jego zdanie; właśnie bił zegar, on palcem tylko na niego wskazał, i w te głębokie odezwał się słowa:

„Im więcej nad tem przemyślim, tem mniej jestem w stanie powziąć przekonanie, że ten oto zegar nie mógłby iść, gdyby nie było zegarmistrza, któryby go był zrobił.” — Co nanowice ci na to odpowiedzieli, nie wiadomo. Musieliby byli mieć bardzo wiele przebiegłości, aby się z tego położenia cało wycofnać.

Ludzie opowiadają sobie inną jeszcze ciętą odpowiedź, jaką pewna pani jednemu okrzyczanemu ateuszowi ze szkoły Woltera dała. Zada-

między którymi był ów Ślązak, którego Bytomem przezywali kamradzi. Dostał się tedy Łysy do więzienia.

- Hej hej mówi Jakób nie wiedziałem zupełnie o tem, a teraz dziesiątemu powiem, jak to powstało miasto Bytom.*)

- Słuchajno, więcej ci powiem. Książę Bolesław Łysy sprowadził pomocników na swą własną zgubę, albowiem jak ci już mówiłem, zasmakowali w rabunku na wsiach ślązkich i puścili się bandami dalej nawet do Wielkopolski. Widzieli ich pładujących, a nikt nie stawiał czoła tej zgrai bo mieli dzielne konie, wpadali niespodziewanie wieczorami lub w nocy, zrabowali i uciekli do różnych swych kryjówek, obmyślanych zawczasu we dnie; najczęściej przebywali w lasach. Przyšli oni akuratnie w ten czas pod Zbąszczyn jak było wesele, królewskie w Poznaniu. Trzej kmiecie pojechali z panem na to wesele, zostawivszy domy i dobytek pod opiekę pastucha.

— Jacy oni ciemni byli, aby się jeden pastuch obronił liczbie mnogiej rabusiów?

— Nie dziwujże się, naówczas nie było też oświaty, nikt nie umiał czytać i pisać, chyba ksiądz lub książę, reszta żyła w ciemności. Pastuch widywał czarnego człowieka w kniejach, przeląkł się go nieraz i gwał bydelko do domu, a ponieważ się to powtórzyło przez kilka dni, więc ośmielony, poszedł do tego człowieka i pyta: Cóż to człowieku szukasz, czyś może co zgubił? Wtem wyleciało kilkunastu z krzaków uzbrojonych, obstałpiwszy pastucha.

*) Jest tu mowa o Bytomiu w Dolnym Śląsku, pod Lignicą.

PASTUSZEK

Z POD ZBĄSZYNA.

OPOWIADANIE Z DZIEJÓW ŚLĄZKA

NAPISAŁ

JANKO Z GŁODOMANKA.

III.

Idą tedy piechotą do Bytomia i rozmawiają z sobą. Przyszedłszy niedaleko zobaczyli wieżę, Marcin tedy rzekł: mój Boże! jak się to czasy zmieniają. Dziś widzimy piękne i wielkie miasto, a za czasów książąt ślązkich Bolesława Łysego i Henryka, były tutaj tylko czyste pola i knieje ani tam o Bytomiu nikt nie słyszał. Dopiero książę Konrad dał początek tej osadzie.

Oto tak było: Jak się ożenił z polską księżniczką Saloneą w Poznaniu, przyobiecał mu szwagier książę Przemysław, że mu doda wojska aby zmusił brata na Lignicy panującego, by mu oddał pół księstwa. Z Poznania i Kulisza wyruszyło wojsko polskiego nie mało, maszerowali tedy na Śląsk i przyszli nad rzekę Odrę. Zobaczywszy nieprzejrzane łąki, rzekł Przemysław do Konrada: Tutaj dopiero dla rajterów uciecha. Cały rok można stać, wyżwijać się konie i nie nie kosztują. Rozłożyli więc obozy, puścili konie na samopas po łąkach i rozmyśliali, jakby pobili Ślązaków; posłali tedy śpiega, aby się wywiadał o sile wojska na Lignicy. Był on Ślązakiem ro-

DRUKARNIA

„Opiekuna Katolickiego“

W BYTOMIU

Beuthen O/S. Ulica Dyngos Nr. 27. Beuthen O/S.

PRZYMUJE DO ROBOTY:

DZIEŁA, BROSZURY

w polskim, niemieckim i francuskim języku,

tabele, cyrkularze,

memoranda, rachunki, bilety wizytowe,

adresy i t. p.,

które wykonywa elegancko i po cenach przystępnych.

(650)

HAMBURGSKO-AMERYKAŃSKIE

TOWARZYSTWO AKCYJNE ŻEGLUGI PAROWEJ.

Bezpośrednia komunikacja pocztowa
pomiędzy **Hamburgiem** a **Nowym Yorkiem**
w każdą środę i niedzielę,
pomiędzy **Havrem** a **Nowym Yorkiem**
w każdy wtorek,
pomiędzy **Szczecinem** a **Nowym Yorkiem**
co 2 tygodnie,
pomiędzy **Hamburgiem** a **Indiami Zach.**
3 razy miesięcznie,
pomiędzy **Hamburgiem** a **Meksykiem**
raz w miesiąc.

Parowce pocztowe tego Towarzystwa podają bardzo dobrą sposobność do podróżowania w kajutach i w środkowych przedziałach; utrzymanie w czasie podróży jest znakomite.

H. A. P. A. G.

Blizszych wiadomości udzieli **A. Pils-**
Korsz w Wielki Szwałoch (Gr. Strahlitz).

Polecam Szanownej Publiczności łaskawym względem moją

FABRYKĘ CYGAR

obfitująca w wyborny towar — Kto bowiem komuś zrobić zamysła prezent z dobrych a taniach cygar, niech przybędzie, a przekona się o prawdzie.

Przy tej sposobności zwracam uwagę Panom Obcyście na moje tanie, a znakomite cygara.

Józef Fielauf, fabryka cygar

w Bytomiu (Beuthen O./S.) ul. Koleji żelaznej 7.

OTWARCIE SKLEPU.

Szanownej Publiczności Bytomia i okolicy donoszę niniejszem najuprzejmiej, że z dniem dzisiejszym otworzyłem na **ulicy tarnowickiej Nr. 9** w domu p. **Bzumek** destylatora

sklep towarów kolonialnych, drogerijnych, farb, tabaki i cygar.

Prosząc Szanowną Publiczność o łaskawe poparcie mego przedsiębiorstwa, przyrzekam rzetelną i skuteczną usługę, przy cenach jak najprzystępniejszych.

Bytom, G. Ś. (Beuthen) dnia 1 stycznia 1887. **Arthur Hoppe.**

KSIĘGARNIA KATOLICKA
i handel artystyczny

A. LIGONIA w Królewskiej Hucie,
przy ul. Kronprinca

poleca Szanownej Publiczności polskiej swój wielki skład **obrazów (oleodruków)** starorytów w ciemności bez wszelkiego światła jaśniejących itd. w ramach barokowych, rzeźbionych i prostych, po jak najprzystępniejszych cenach i na odpłatę. Dalej **figury** z masy alabastrowej i gipsu, święte i narodowe, krzyże, lampy wieczne, **książki** różnych autorów, treści religijnej, historycznej i powieściowej jako też wszelkie dzieła wchodzące w zakres piśmiennictwa polskiego dostarczam je w jak najkrótszym czasie. Przyjmuję również zamówienia na **krzyże i ołtarzyki** do noszenia na odpusty i procesjach.

Polecając przedsiębiorstwo moje łaskawym względem Szan. Wiarusów, pozwalam sobie nadmienić, że takowe nie spoczywa li tylko na czystym „zysku“, lecz głównie na tem, aby zapobiedz różnym szachrajcom, przeważnie żydów do znieważania rzeczy każdemu katolikowi drogich. dla tego spodziewam się, że Szanowna Publiczność licznie z tego będzie korzystała.

Z uszanowaniem
A. LIGONIA.

Żywoty Pana Jezusa
i
Najśw. Panny Maryi

przyjmuje do oprawy po najtańszych cenach

Teofil Nowacki
w Niemieckich Piekarach.

Polecam:

najlepszy twardy cukier bez papieru	ważony funt	- - - -	0,28 M
najpiękniejszą białą farynę			0,26 „
Domingo, kawę paloną			1,— „
Jawa kawę			1,20 „
Perł kawę			1,20 „
Cygoryę żółtą, zieloną i czerwoną ciężką paczkę			0,15 „
Mydło, dobrze suche, wazone			0,30 „
mydło II. gat.			0,27 „
najlepsza soda			0,6 „
najlep. krochmal ryż			0,30 „
Presówkę			1,— „
dobre cygara po różn. cenach, petryoli amerykański			0,14 „

Rzetelna waga, dobry towar, oraz skora usługa. Proszę o łaskawe względy.

Henryk Krist
w Bytomiu, G. Ś. (Beuthen O./S.)
naprzeciw starego katolickiego kościoła farnego.

Sok piersiowy

najlepszy środek domowy przeciw *kaszlu, bólowi w piersiach i zapaleniu*. Dorosli winni brać po łyżeczkę stołowej, a dzieci po łyżeczce ou kawy kilka razy dziennie.

Dostać można prawdziwy, tylko w Starej Aptece w Bytomiu.
Cała flasz koszt. 1 M.
pół flasz. 50 fen.

Skład trumien,

od największych do najmniejszych mam zawsze ta io na składzie.

Przy tej sposobności polecam Szanownej Publiczności mój warsztat stolarski przy budowlach itp. Skora i rzetelna usługa.

Robert Hensel,
mistrz stolarski
w Bytomiu, ulica Kościelna 3.

HERBATE
karawanowa
Samowary z Tuly, poleca
B. HOZAKOWSKI,
Toruń (Thorn).
Herbata chińska
świeżego sprzętu,

Souchong (czarna) Pecco kwiat **Mieszana** w doborowym gatunku funt po 2,50, 3, 3,50 4, 4,50 i 6 Mr.

Proszę à funt po 1,60, 2 2,40 i 3 Mr.

Największy skład **kakao i czekolady.**

Wszelkie obstaunki wykonują się akuratnie. Cenniki na żądanie bezpłatnie i franko.

E. Astel i Sp. Wrocław,
właściciel **Karol Oczypka**),

Od 4 stycznia mieszka
na ul. Gliwickiej Nr. 39 I.
w domu p. księgarza **Waldner,**
Dr. SCHMEY,
lek. prakt.,
Godziny mówienia:
od 9 do 10 przed p. ludniem,
„ 1 „ 2 po połud.

Krople Jakóba

Do pełnego i pewnego wyleczenia wszystkich cierpień żołądkowych i nerwowych, nawet takich którym żadne inne środki nie pomogły a przede wszystkim na chroniczne cierpienia kataru żołądkowego, słabości żołądka, zgania, kurcze, zło trawienie, bojaźliwość, bicie serca, ból głowy itp. **Krople s Jakóba** według recepty **zakonników bosych klasztoru grec. Actra** sporządzone z 22 najlepszych roślin leczniczych ziemi wschodniej, z których każda z tych i dziś najpierwsze zajmuje miejsce a przy owym składzie przy użyciu tych kropli pewny skutek.

Do dostania we flaszkach po 1 i 2 Mk. Główny skład: **M. Schulz, Hanover, Schillerstrasse.**

Składy: w Bytomiu w starej aptece, w Tarnowicach w aptece **Aeskulapa**, w aptekach w **Toszku i Bauerwicach**, jako też do nabycia przez **O. Sperlinga** w **Głuchycach, Ernesta Goldmanna** w **Nysie, (hurtownie).**

Tylko prawdziwy z tym znakiem ochronnym profesora **Dr. Liebera**

Nerven-Kraft - Elixir

do trwałego, gruntownego i pewnego wyleczenia wszystkich i największych cierpień **nerw**, a mia nowicie tych, które w młodości powstały. Trwałe uleczenie wszystkich **słabości, bladaczki, bojaźni, cierpień głowy, migreny, bicie serca, słabość żołądka, przeszkody w trawieniu itp. Nerven-Kraft-Elixir**, z najszlachetniejszych roślin 5 części świata po najnowszych doświadczeniach i lekarskich wiadomościach przez powagę jednego poważanego zastawione, daje tym samym pełną gwarancją dla usunięcia powyższych cierpień. Bliżej objaśnia dokładnie do każdej flaszki dołączone objaśnienie.

Cena 1/2 flaszki 5 Mr., całej 9 M. po nadesłaniu lub za zaliczką

Główny skład **M. Schulz, Hanower, Schillerstr.**

Składy: w Bytomiu w starej aptece, w Tarnowicach w aptece **Aeskulapa**, w aptekach w **Toszku i Bauerwicach**, jako też do nabycia przez **O. Sperlinga** w **Głuchycach, Ernesta Goldmanna** w **Nysie, (hurtownie).**

4 AUFLAGE Preis à Heft 25 Pfennig 60 HEFTE

Brochhaus'

Kleines Conversations-Lexikon

Mit Karten und Abbildungen auf 90 Tafeln.

Singera oryginalne MASZYNY do szycia

niezrównane z dobroci i trwałości.

Jako jedyny z praktycznych **podarek** jest mianowicie stosowny w dobrej maszynie do szycia, jest on bowiem najużyteczniejszy i doświadczony instrument w każdej rodzinie i warsztacie, jest w pozostalej cenie, a łatwo nań wydatek się wraca.

Ułatwienia w kupnie, na żądanie częściowa płaca bez podwyższenia ceny. Nauka dar- mo. Trzydziestoletnia egzystencja tej fabryki i sława w świecie dają **najlepszą gwarancję.**

G. NEIDLINGER w Bytomiu (Beuthen O./S.) Bahnhofstrasse Nr. 40.

Nowa maszyna do szycia **wysoko ramienna „Improved“** posiada najwyższy stopień udoskonalenia, jest ona najuzupełniejsza, najprędsza i najlżej idąca w świecie, która przewyższa dotychczas wszystkie istniejące systema, tak familijnych, jak i rekodielniczych.

Na wystawie międzynarodowej w Edinburgu w październiku rb. z wszystkich wystawionych maszyn do szycia, jedynie tylko **Singera** maszyny do szycia otrzymały najwyższą oznakę **złoty medal.**

